

UZASADNIENIE

I. Konieczność wydania nowego rozporządzenia

Przedkładany projekt rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym stanowi wykonanie upoważnienia ustawowego zawartego w art. 33 ust 3 ustawy z dnia 11 września 2019 r. – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2019, z późn. zm.), zwanej dalej: „ustawą Pzp”, która weszła w życie z dniem 1 stycznia 2021 r.

Zgodnie z art. 97 ustawy z dnia 11 września 2019 r. Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo zamówień publicznych (Dz. U. poz. 2020, z późn. zm.), zwaną dalej „przepisami wprowadzającymi ustawę Pzp”, dotychczasowe przepisy wykonawcze wydane na podstawie art. 33 ust. 3 uchylanej ustawy – Prawo zamówień publicznych z dnia 29 stycznia 2004 r. (Dz. U. z 2019 r. poz. 1843) zachowują moc do dnia wejścia w życie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie art. 34 ust. 2, nie dłużej jednak niż przez okres 12 miesięcy od dnia wejścia w życie przepisów wprowadzających ustawę Pzp, tj. od dnia 1 stycznia 2021 r.

W związku z powyższym konieczne i celowe stało się wydanie nowego rozporządzenia określającego metody i podstawy sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, na podstawie delegacji ustawowej zawartej w art. 34 ust. 2 ustawy Pzp. Zgodnie z jego treścią, podobnie jak w dotychczasowej ustawie wartość zamówienia publicznego na roboty budowlane ustalana będzie, w zależności od typu robót budowlanych określonych w definicji robót budowlanych, na podstawie: (1) kosztorysu inwestorskiego albo planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia będzie wykonanie robót budowlanych, albo (2) planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, jeżeli przedmiotem zamówienia będzie zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych.

II. Przedmiot regulacji rozporządzenia

Jedną z podstawowych czynności wykonywanych przez zamawiającego na etapie poprzedzającym wszczęcie postępowania zamówieniowego zgodnie z przepisami ustawy Pzp jest oszacowanie jego wartości. Wartość ta jest istotna z punktu widzenia szeregu przepisów, w szczególności przepisów ustawy Pzp – jest ona m.in. czynnikiem decydującym o stosowaniu przepisów tej ustawy (art. 2 ustawy Pzp) do określonego zamówienia. Oszacowanie wartości zamówienia jest niezbędne dla wszczęcia postępowania o udzielenie zamówienia. Ustawa Pzp w dziale I w rozdziale 5 różnicuje zasady ustalania wartości zamówienia w zależności od typu zamówienia, w art. 34 wyróżniając zasady ustalania wartości zamówienia na roboty budowlane.

Przedmiotowe rozporządzenie określa metody i podstawy sporządzania kosztorysu inwestorskiego, który stanowi podstawę określenia wartości zamówienia, gdy jego przedmiotem są roboty budowlane. Kosztorys inwestorski jest dokumentem określającym szacunkową wartość przedmiotu zamówienia i składają się na niego: strona tytułowa, ogólna charakterystyka obiektu lub robót, przedmiar robót, kalkulacja uproszczona, tabela wartości elementów scalonych oraz odpowiednie załączniki. Podstawę do jego sporządzenia stanowią z kolei: dokumentacja projektowa, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych, założenia wyjściowe do kosztorysowania i ceny jednostkowe robót podstawowych.

Przedmiotowe rozporządzenie określa również metody i podstawy obliczania planowanych kosztów prac projektowych i planowanych kosztów robót budowlanych, które stanowią podstawę określenia wartości zamówienia, gdy jego przedmiotem jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych. Podstawę do ich obliczenia (planowanych wartości/kosztów robót budowlanych) stanowią program funkcjonalno-użytkowy i wskaźniki procentowe.

III. Szczegółowy opis regulacji przyjętych w rozporządzeniu

Przedmiotowe rozporządzenie zostało podzielone według kryterium tematycznego na pięć rozdziałów, które dotyczą odpowiednio:

- 1) zagadnień ogólnych,
- 2) metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego,
- 3) metod i podstaw obliczania planowanych kosztów robót budowlanych,
- 4) metod i podstaw obliczania planowanych kosztów prac projektowych,
- 5) problematyki norm przejściowych i końcowych.

Przedmiotowe rozporządzenie zawiera również załącznik o którym mowa w § 11 ust. 3, określający wskaźniki procentowe dla obiektów kubaturowych, obiektów kubaturowych i obiektów inżynierskich.

1. Przepisy ogólne

W projektowanym § 1 został zawarty słowniczek pojęć stosowanych w dalszych przepisach rozporządzenia. Potrzeba wyodrębnienia osobnej jednostki redakcyjnej przeznaczonej na definicje wynika z faktu, że pojęcia stosowane w przedmiotowym rozporządzeniu mają charakter specjalistyczny, o ściśle określonym brzmieniu, a same definicje są stosunkowo obszerne i używane w wielu przepisach rozporządzenia. Definicje mają zastosowanie jedynie w ramach przedmiotowego rozporządzenia.

W § 1 pkt 1 została zdefiniowana cena jednostkowa, przez którą rozumie się sumę kosztów bezpośredniej robocizny, materiałów i pracy sprzętu oraz kosztów pośrednich i zysku, wyliczoną na jednostkę przedmiarową robót podstawowych. Cenę materiałów stanowi cena ich nabycia łącznie z kosztami zakupu (§ 5 ust. 3). Koszt pracy sprzętu to w szczególności koszt wynajęcia sprzętu niezbędnego do wykonania określonych robót, koszty środków transportu technologicznego. Koszty pośrednie zostały zdefiniowane w § 1 pkt 4. Zasady obliczania zysku kalkulacyjnego zawarte zostały w § 4 ust. 3. Wymienione elementy należy odnosić do jednostki przedmiarowej robót budowlanych.

Pojęcie ceny jednostkowej używane jest w § 2 rozporządzenia i jest podstawowym elementem służącym obliczeniu wartości kosztorysowej robót. Zasady ustalania cen jednostkowych znajdują szczegółowe rozwinięcie w dalszych przepisach rozporządzenia, w tym w szczególności w § 3 ust. 2. Zasady kalkulacji szczegółowych cen jednostkowych zostały zawarte w § 4.

W § 1 pkt 2 zdefiniowano jednostkowe nakłady rzeczowe, przez które rozumie się nakłady rzeczowe robocizny, materiałów i sprzętu niezbędne do wykonania jednostki przedmiarowej roboty podstawowej. Rozporządzenie posługuje się pojęciem „robót podstawowych”, którego definicja została zawarta w § 1 pkt 7.

Określenie wartości poszczególnych jednostkowych nakładów rzeczowych jest elementem kalkulacji szczegółowej ceny jednostkowej. § 5 ust. 1 określa, co stosuje się przy ustalaniu jednostkowych nakładów rzeczowych, natomiast § 6 ust. 1 – co uwzględniają jednostkowe nakłady rzeczowe ustalone na podstawie analizy indywidualnej.

W § 1 pkt 3 zdefiniowano katalogi. Przez pojęcie to rozumie się publikacje zawierające jednostkowe nakłady rzeczowe, zdefiniowane w § 1 pkt 2. Pojęciem katalogów posługuje się § 5 ust. 1 pkt 2, § 5 ust. 5 oraz § 9 ust. 4 pkt 2.

W § 1 pkt 4 zawarto definicję kosztów pośrednich, przez które rozumie się składnik kalkulacyjny wartości kosztorysowej, uwzględniający nieuwjęte w kosztach bezpośrednich koszty zaliczane zgodnie z odrębnymi przepisami do kosztów uzyskania przychodów, w szczególności koszty ogólne budowy oraz koszty zarządu. Koszty ogólne budowy rozumiane są zazwyczaj jako koszty przedsięwzięcia budowlanego, których nie da się przypisać bezpośrednio do żadnej z konkretnych robót. Koszty zarządu związane są natomiast z ogólnym funkcjonowaniem przedsiębiorstwa wykonawcy.

Koszty pośrednie stanowią jeden z elementów niezbędnych do określenia jednostkowych nakładów rzeczowych (zgodnie z § 4 ust. 1). Sposób ich obliczania zawarty został w § 4 ust. 2.

W § 1 pkt 5 zdefiniowano prace projektowe. Określenie to oznacza zakres prac projektowych określony przez zamawiającego, z uwzględnieniem odrębnych przepisów, trybu udzielenia zamówienia i specyfikacji robót budowlanych. Innymi słowy, oznacza to, że zamawiający określa katalog prac projektowych niezbędnych do wykonania w ramach konkretnego zamówienia, lecz katalog ten nie jest wyznaczany dowolnie, ale zamawiający bierze przy tym pod uwagę wymogi stawiane przez przepisy prawa oraz charakter zamawianych robót budowlanych. Przepisy odrębne, o których mowa to przede wszystkim przepisy ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (Dz. U. z 2020 r. poz. 1333, z późn. zm.), zwanej dalej „ustawą Pb”, oraz rozporządzenie Ministra Rozwoju z dnia 11 września 2020 r. w sprawie szczegółowego zakresu i formy projektu budowlanego (Dz. U. poz. 1609). Metodom i podstawom obliczania planowanych kosztów prac projektowych poświęcono rozdział 4 rozporządzenia.

W § 1 pkt 6 zawarto definicję przedmiaru robót. Jest to dokument zawierający zestawienie przewidywanych do wykonania robót w kolejności technologicznej ich wykonania, wraz z ich szczegółowym opisem, miejscem wykonania lub wskazaniem podstaw ustalających szczegółowy opis, z wyliczeniem i zestawieniem liczby jednostek miar robót podstawowych. Zakres i forma przedmiaru robót zostały określone w § 6–10 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego. Na gruncie niniejszego

rozporządzenia pojęcie przedmiaru robót jest kluczowe, gdyż zgodnie z § 2, kosztorys inwestorski opracowuje się metodą kalkulacji uproszczonej, polegającą na obliczeniu wartości kosztorysowej robót objętych przedmiarem robót. Od zakresu przedmiaru robót jest zatem uzależniony w głównej mierze zakres kosztorysu inwestorskiego. Zmianą w stosunku do aktualnie obowiązującego brzmienia jest rezygnacja z wymogu wskazywania podstaw do ustalania cen jednostkowych robót lub jednostkowych nakładów rzeczowych ze względu na to, że nie jest to element istotny dla opracowania, jakim jest przedmiar robót.

Zestawienie robót powinno być opracowane w kolejności technologicznej ich wykonania, co ma walor porządkujący dla zamawiającego. Natomiast wprowadzenie wymogu zawarcia w przedmiarze robót szczegółowego ich opisu i innych elementów ma na celu umożliwienie zorientowania się zamawiającego w rozmiarze zamówienia i koniecznych do poniesienia kosztach.

W § 1 pkt 7 zdefiniowano roboty podstawowe. Rozumie się przez to minimalny zakres prac, które po wykonaniu są możliwe do odebrania pod względem ilości i wymogów jakościowych oraz uwzględniają przyjęty stopień zagregowania robót.

Zmiana w definicji robót podstawowych w stosunku do brzmienia dotychczasowego rozporządzenia ma charakter redakcyjny i stanowi ujednolicenie definicji z definicją zawartą w § 1 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego. Pojęcie „agregacja” robót jest bardziej rozpowszechnione w środowisku branżowym.

Pkt 7 w § 2 zawiera definicję wartości kosztorysowej robót, którą jest wartość wynikająca z kosztorysu inwestorskiego stanowiąca podstawę ustalenia wartości zamówienia. Wartość kosztorysowa robót jest zgodnie z § 2 przedmiotowego rozporządzenia głównym elementem kosztorysu inwestorskiego. Zasady jej obliczania zostały zawarte w § 2 przedmiotowego rozporządzenia.

Zmiana definicji wartości kosztorysowej robót w stosunku do brzmienia dotychczasowego rozporządzenia ma charakter redakcyjny. Ustawa Pzp posługuje się terminem „podstawa ustalenia wartości zamówienia” oraz „ustalenie wartości zamówienia na podstawie” (art. 28, art. 34 ust. 1 ustawy Pzp), dlatego dla zapewnienia jednolitości nomenklatury, wyraz „określenia” zastąpiono wyrazem „ustalenia”.

W § 2 pkt 9 zdefiniowano założenia wyjściowe do kosztorysowania, przez które rozumie się

dane techniczne, technologiczne i organizacyjne nieokreślone w dokumentacji projektowej oraz specyfikacji technicznej wykonania i odbioru robót budowlanych, a mające wpływ na wartość kosztorysową robót.

2. Metody i podstawy sporządzania kosztorysu inwestorskiego

Należy wskazać, że zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy Pzp, ustalenie wartości zamówienia może nastąpić w drodze sporządzenia kosztorysu inwestorskiego, a także planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym. Kosztorys inwestorski jest zatem dokumentem podstawowym w kontekście czynności poprzedzających rozpoczęcie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego.

Przepis § 2 ust. 1 określa w jaki sposób opracowuje się kosztorys inwestorski. Opracowuje się go metodą kalkulacji uproszczonej, która polega na obliczeniu wartości kosztorysowej robót objętych przedmiarem robót jako sumy iloczynów liczby jednostek przedmiarowych robót podstawowych i ich cen jednostkowych, według wskazanego wzoru. Przy ustalaniu cen jednostkowych nie bierze się pod uwagę podatku od towarów i usług.

W § 2 ust. 2 znajduje się doprecyzowanie, zgodnie z którym wartość kosztorysowa robót obejmuje wartość wszystkich materiałów, urządzeń i konstrukcji potrzebnych do zrealizowania przedmiotu zamówienia.

W § 3 ust. 1 wymienia się w sposób wyczerpujący dokumenty i informacje, które stanowią podstawę do sporządzenia kosztorysu inwestorskiego. Są to: dokumentacja projektowa, specyfikacja techniczna wykonania i odbioru robót budowlanych, założenia wyjściowe do kosztorysowania i ceny jednostkowe robót podstawowych.

Zakres dokumentacji projektowej określany jest przez prawo budowlane i zależy od rodzaju robót. Zakres i forma specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych została określona w § 12 – § 14 projektu rozporządzenia Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii w sprawie szczegółowego zakresu i formy dokumentacji projektowej, specyfikacji technicznych wykonania i odbioru robót budowlanych oraz programu funkcjonalno-użytkowego. Definicja założeń wyjściowych do kosztorysowania została zawarta w § 1 pkt 9, natomiast definicja ceny jednostkowej w § 1 pkt 1.

Ust. 2 w § 3 zawiera uzupełnienie definicji cen jednostkowych o elementy, jakie należy stosować przy ustalaniu cen jednostkowych robót. Są to w kolejności: 1) ceny jednostkowe robót określone na podstawie danych rynkowych, w tym dane z zawartych wcześniej umów lub powszechnie stosowanych aktualnych publikacji, 2) kalkulacje szczegółowe cen

jednostkowych.

W § 4 ust. 1 określono sposób kalkulacji szczegółowej ceny jednostkowej. Kalkulacja ta polega na określeniu wartości poszczególnych jednostkowych nakładów rzeczowych (kosztów bezpośrednich) oraz doliczeniu narzutów kosztów pośrednich i zysku, według wskazanego wzoru. Przyjęte rozwiązanie różni się od metody kalkulacji uproszczonej, przyjętej dla obliczania wartości kosztorysowej robót, o której mowa w § 2.

Sposób określenia wartości poszczególnych jednostkowych nakładów rzeczowych znajduje swoje rozwinięcie w legendzie do wzoru, o którym mowa powyżej i sprowadza się do zsumowania iloczynów jednostkowych nakładów rzeczowych robocizny, materiałów i pracy sprzętu oraz odpowiednio cen czynników produkcji robocizny, materiałów i pracy sprzętu. Jednostkowe nakłady rzeczowe zostały zdefiniowane w § 1 pkt 2 rozporządzenia.

Koszty pośrednie zostały zdefiniowane w § 1 pkt 4 rozporządzenia.

W § 4 ust. 2 znalazło się natomiast wyjaśnienie sposobu ustalania tych kosztów (kosztów pośrednich), które powinno odbywać się zgodnie z podanym w tym przepisie wzorem. Koszty pośrednie stanowi iloczyn wskaźnika narzutu kosztów pośrednich wyrażonego w procentach oraz sumy kosztu robocizny na jednostkę przedmiarową robót i kosztu pracy sprzętu na jednostkę przedmiarową robót podzielony przez 100%.

W § 4 ust. 3 wyjaśniono sposób obliczania zysku kalkulacyjnego, którym jest iloczyn wskaźnika narzutu zysku i podstawy jego naliczania.

W § 5 ust. 1 określono sposób ustalenia jednostkowych nakładów rzeczowych (które zdefiniowane zostały w § 1 pkt 2. W tym celu uwzględnia się analizę indywidualną (w pierwszej kolejności) oraz kosztorysowe normy nakładów rzeczowych, określone w odpowiednich katalogach oraz metodę interpolacji i ekstrapolacji, przy wykorzystaniu wielkości określonych w katalogach. Szczegółowe wytyczne ustalenia jednostkowych nakładów rzeczowych w oparciu o analizę indywidualną zawarto w § 6. Odnosnie natomiast katalogów określających kosztorysowe normy nakładów rzeczowych, to nie są one ograniczone do żadnej konkretnej kategorii – ocenie sporządzającego kosztorys pozostawiono takie ich dobranie, żeby w możliwie najlepszy sposób służyły one ustaleniu adekwatnej ceny jednostkowych nakładów rzeczowych. Metody interpolacji i ekstrapolacji stosuje się do oszacowania wartości zmiennej na podstawie innych obserwacji. W przypadku interpolacji będzie to określenie wartości pomiędzy dwoma wartościami, które są znane, natomiast w przypadku ekstrapolacji będzie to określenie wartości w oparciu o wartości które są znane,

ale na zewnątrz przedziału.

W § 5 ust 2 określono, co uwzględnia się przy ustalaniu stawek i cen czynników produkcji. Jest to w pierwszej kolejności analiza własna, następnie dane rynkowe oraz w dalszej kolejności powszechnie stosowane, aktualne publikacje.

Ust. 3 w § 5 zawiera doprecyzowanie związane z wyszczególnianiem ceny materiałów, którą podaje się łącznie z kosztami zakupu. Pozwala to na uniknięcie rozbieżności pomiędzy jedną, a drugą wartością i właściwe określenie wartości zamówienia przez zamawiającego.

W § 5 ust. 4 wskazane zostały dokumenty i informacje, jakimi należy kierować się przy ustalaniu wskaźników narzutów kosztów pośrednich i narzutu zysku. Są to dane rynkowe, w tym dane z zawartych wcześniej umów lub powszechnie stosowanych publikacji. W przypadku braku takich danych, należy przyjąć wielkości zgodnie z analizą indywidualną. Dopiero zatem gdy zamawiający nie jest w stanie ustalić tych wskaźników na podstawie danych rynkowych, może zastosować analizę własną.

W § 5 ust. 5 wskazano natomiast, że to w założeniach wyjściowych do kosztorysowania ustala się podstawę naliczania narzutu zysku.

W § 6 ust. 1 zostały zawarte wytyczne związane z ustalaniem jednostkowych nakładów rzeczowych. W kolejnych punktach wskazano elementy, jakie muszą zostać uwzględnione przy ustalaniu odpowiednio jednostkowych nakładów rzeczowych robocizny, materiałów i pracy sprzętu. W przypadku robocizny będzie to liczba roboczogodzin dotycząca wszystkich czynności wymienionych w szczegółowych opisach robót podstawowych, powiększona o 5% rezerwę na czynności pomocnicze. W przypadku materiałów będzie to ilość lub liczba materiałów, wyrobów lub prefabrykatów, które niezbędne są do wykonania robót podstawowych, uwzględniając jednocześnie ubytki i odpady w transporcie i procesie wbudowania. W przypadku pracy sprzętu będzie to liczba maszynogodzin pracy jednostek sprzętowych niezbędnych do wykonania robót podstawowych przy uwzględnieniu przestojów wynikających z procesu technologicznego.

W § 6 ust. 2 zawarto wymóg, by godzinowe stawki robocizny kosztorysowej ustalone na podstawie analizy własnej (którą zamawiający powinien stosować w pierwszej kolejności – § 5 ust. 2) obejmowały wszystkie składniki zaliczane do wynagrodzenia oraz koszty pochodne naliczane od wynagrodzeń. W dalszej części przepisu wprowadzono przykładowy katalog takich składników. Jako przykłady podano wynagrodzenie zasadnicze, premie regulaminowe, dodatkowe składniki wynagrodzenia, inne świadczenia związane z pracą,

obligatoryjne obciążenia płac i odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych. Wprowadzenie przykładowego charakteru wyliczenia uzasadnione jest tym, że w okolicznościach konkretnego zamówienia może zaistnieć konieczność uwzględnienia innego składnika wynagrodzenia, czego nie sposób określić z góry, w zamkniętym katalogu. W takim przypadku składnik taki również powinien zostać przez zamawiającego uwzględniony w godzinowej stawce robocizny ustalonej na podstawie analizy własnej.

W § 6 ust. 3 i 4 zawarto zasady, zgodnie z którymi w przypadku zastosowania analizy własnej, odpowiednio w cenach jednostkowych materiałów nie uwzględnia się podatku od towarów i usług, a w cenach jednostkowych maszynogodzin pracy jednostek sprzętowych nie uwzględnia się podatku od towarów i usług.

Ust. 5 w § 6 zawiera zasadę, zgodnie z którą w cenach jednostkowych uwzględnia się kosztorysową cenę pracy jednostki sprzętowej lub transportowej wraz z kosztami obsługi etatowej oraz koszty jednorazowe, uwzględniające koszty przewozu sprzętu lub środków transportu z bazy na budowę i z powrotem, montaż i demontaż na miejscu pracy albo przebrojenie.

Przepis § 7, określając jedną z podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, zawiera wyliczenie elementów, z których składa się kosztorys inwestorski oraz strukturę kosztorysu inwestorskiego. Wprowadzenie jednolitych wymogów dla dokumentu, jakim jest kosztorys inwestorski podyktowane jest przed wszystkim ułatwieniem w korzystaniu z niego na potrzeby procedury udzielenia zamówienia, zarówno przez zamawiających, jak i wykonawców. Kosztorys inwestorski obejmuje stronę tytułową, ogólną charakterystykę obiektu lub robót, przedmiar robót, kalkulację uproszczoną, tabelę elementów scalonych oraz załączniki.

W kolejnych literach pkt 1 przepisu § 7 zostały wymienione elementy strony tytułowej. W przepisie tym dokonano zmian względem dotychczasowego rozporządzenia. Poza zmianami redakcyjnymi, do osobnych jednostek redakcyjnych zostały przeniesione lokalizacja obiektu budowlanego oraz nazwy i kody Wspólnego Słownika Zamówień, co jest rozwiązaniem właściwszym ze względu na to, że są to pozycje odrębne i samodzielne. Dodano również określenie „lub robót budowlanych” w kontekście określenia ich lokalizacji, ze względu na to, że przedmiotem zamówienia może być nie tylko wykonanie obiektu budowlanego, ale i jedynie wykonanie robót budowlanych. Wymóg z lit. e celem uniknięcia niejasności został rozwinięty i uzupełniony przez wprowadzenie obowiązku podania nie tylko imienia i nazwiska osoby opracowującej kosztorys, ale i nazwy oraz adresu podmiotu

opracowującego kosztorys, o taka nazwa i adres występuje. W lit. f zrezygnowano z określania funkcji osoby opracowującej kosztorys ze względu na to, że osoba przygotowująca kosztorys nie jest osobą sprawującą funkcję w rozumieniu przepisów ustawy Pzp ani ustawy Pb. Jednocześnie wyjaśnić należy, że wymaganie dotyczące wskazania imienia i nazwiska osoby sporządzającej kosztorys, jak również zawarcia podpisu tej osoby dotyczy każdej osoby sporządzającej kosztorys – jeżeli rozporządzenie posługuje się formą liczby pojedynczej oznacza to liczbę pojedynczą lub mnogą, jeżeli taka występuje. Zmiana ta nie jest zmianą merytoryczną względem dotychczasowego rozporządzenia.

Załączniki, o których mowa w § 7 pkt 6 są obligatoryjnym elementem kosztorysu inwestorskiego.

3. Metody i podstawy obliczania planowanych kosztów robót budowlanych

Rozdział, w skład którego wchodzi dwa paragrafy, reguluje zgodnie z nazwą zagadnienia związane z obliczaniem planowanych kosztów robót budowlanych. Zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy Pzp, planowany koszt robót budowlanych określony w programie funkcjonalno-użytkowym może być podstawą obliczenia wartości szacunkowej robót budowlanych, gdy przedmiotem zamówienia są roboty budowlane (pkt 1), jak i wtedy, gdy przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych (pkt 2).

W § 8 ust. 1 określono sposób obliczania wartości planowanych kosztów robót budowlanych. Zgodnie z wzorem zawartym w ust. 1 jest to iloczyn wskaźnika cenowego i- danego składnika kosztów oraz liczby jednostek odniesienia dla i- danego składnika kosztów.

W § 8 ust. 2 określone zostały elementy, które stanowią podstawę obliczenia planowanych wartości robót budowlanych. Są to program funkcjonalno-użytkowy i wskaźniki cenowe.

W § 8 ust. 3 wskazano, że składniki kosztów ustala się z uwzględnieniem struktury systemu klasyfikacji Wspólnego Słownika Zamówień. W zależności od zakresu i rodzaju robót budowlanych objętych zamówieniem, stosuje się odpowiednio grupy, klasy lub kategorie robót określonych Wspólnym Słownikiem Zamówień.

W § 8 ust. 4 wyrażona została zasada, zgodnie z którą w przypadku, gdy przedmiotem zamówienia jest budowa w rozumieniu ustawy Pb, to składniki kosztów obejmują: 1) koszty robót przygotowania terenu, 2) koszty robót budowy obiektów podstawowych, 3) koszty robót instalacyjnych, 4) koszty robót wykończeniowych, 5) koszty robót związanych z zagospodarowaniem terenu i budową obiektów pomocniczych.

Ust. 5 i 6 w § 8 określają, na podstawie jakich danych lub dokumentów określa się odpowiednio wskaźnik cenowy danego składnika kosztów oraz liczbę jednostek odniesienia. Zmiana w ust. 5, względem dotychczasowego rozporządzenia, ma na celu ujednoczenie stosowanej nomenklatury. W przypadku wskaźników cenowych niezasadne jest używanie pojęcia „cennik”, gdyż jego wydawca nie sprzedaje wyrobów w nim określonych.

W § 9 ust. 1 została zawarta ogólna zasada, zgodnie z którą w przypadku braku odpowiednich wskaźników cenowych, o których mowa w § 8 ust. 5, koszty te oblicza się w indywidualnym preliminarzu kosztów. Kolejne ustępy paragrafu określają odpowiednio, możliwość korzystania z dostępnych publikacji oraz analiz przy jego sporządzeniu, a także tego, co stanowi źródło informacji przy indywidualnym zbieraniu danych. Zaznaczyć przy tym należy, że zgodnie z ust. 4 ww. źródła informacji stanowią wymienione w tym przepisie punkty (jeden z nich, wszystkie lub w dowolnym połączeniu).

4. Metody i podstawy obliczania planowanych kosztów prac projektowych

Rozdział, w skład którego wchodzi jeden paragraf, reguluje zgodnie z nazwą zagadnienia związane z obliczaniem planowanych kosztów prac projektowych. Zgodnie z art. 34 ust. 1 pkt 2 ustawy Pzp, m.in. planowany koszt prac projektowych uwzględnia się przy obliczaniu wartości szacunkowej robót budowlanych, gdy przedmiotem zamówienia jest zaprojektowanie i wykonanie robót budowlanych.

W § 10 ust. 1 zawarty został opis sposobu obliczania planowanych kosztów prac projektowych. Oblicza się go jako iloczyn wskaźnika procentowego i planowanych kosztów robót budowlanych. Wskaźniki procentowe określone są w tabeli stanowiącej załącznik do przedmiotowego rozporządzenia (o czym wprost mówi ust. 3), natomiast planowane koszty robót budowlanych obliczane są zgodnie z zasadami zawartymi w rozdziale 3 przedmiotowego rozporządzenia.

W § 10 ust. 2 wskazano elementy, które stanowią podstawę obliczenia planowanych kosztów prac projektowych. Są to program funkcjonalno-użytkowy, planowane koszty robót budowlanych i wskaźniki procentowe.

Zgodnie z normą § 10 ust. 4, planowane koszty prac projektowych określa się odrębnie dla poszczególnych obiektów, a suma tych kosztów składowych stanowi sumę kosztów prac projektowych.

W § 10 ust. 5 zawarta została zasada, zgodnie z którą planowane koszty prac projektowych nie obejmują opracowania danych wyjściowych. W kolejnych pięciu punktach został zawarty

przykładowy katalog takich dokumentów.

W § 10 ust. 6 przewidziano sytuację, w której zachodzi konieczność ustalenia udziału poszczególnych faz opracowań w łącznym koszcie prac projektowych lub ustalenia kosztu opracowań projektowych zleczanych odrębnie. W takiej sytuacji stosuje się określone wartości procentowe, które zamawiający powinien dostosować do specyfiki inwestycji w konkretnym przypadku. Uzupełnieniem tej zasady jest norma ust. 7, która przewiduje powiększenie wartości procentowych gdy opracowanie ma pomijać fazę projektu koncepcyjnego. Zmiana w ust. 7, względem dotychczasowego rozporządzenia, ma charakter redakcyjny.

Ust. 8 w § 10 reguluje z kolei sytuację, gdy nie można ustalić wartości wskaźnika procentowego na podstawie załącznika do rozporządzenia. W takim przypadku zamawiający ustala go na podstawie własnych danych lub informacji uzyskanych od właściwej izby samorządu zawodowego.

IV. Przepis przejściowy i przepis końcowy

W § 11 zawarto przepis przejściowy, zgodnie z którym:

- do postępowań o udzielenie zamówienia wszczętych i niezakończonych przed dniem 1 stycznia 2022 r. w zakresie ustalenia wartości zamówienia, stosuje się przepisy dotychczasowe;
- zamawiający, w celu przygotowania lub przeprowadzenia postępowania o udzielenie zamówienia publicznego wszczętego po dniu 31 grudnia 2021 r., może korzystać odpowiednio z kosztorysu inwestorskiego albo planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym, sporządzonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia, w przypadku gdy od ich sporządzenia upłynęło nie więcej niż 6 miesięcy.

Powyższa regulacja intertemporalna ma na celu umożliwienie przejścia ze starego w nowy stan prawny w sposób nierodzący dla zamawiających niepotrzebnych utrudnień i komplikacji. Należy bowiem mieć na uwadze, że w momencie wejścia w życie nowego rozporządzenia możliwa i prawdopodobna jest sytuacja, w której wszczęte przed 1 stycznia 2022 r. postępowanie jeszcze się nie zakończyło. Z tego względu w ramach projektu przyjęto powszechnie stosowaną zasadę pozwalającą na dalsze procedowanie i zakończenie postępowania stosując przepisy dotychczasowe. Co jednak równie istotne, w momencie wejścia w życie nowego rozporządzenia postępowanie o udzielenie zamówienia może nie być

jeszcze wszczęte, niemniej jednak przyszły zamawiający może być już w posiadaniu sporządzonego kosztorysu inwestorskiego lub planowanych kosztów prac projektowych i planowanych kosztów robót budowlanych. Taka sytuacja nie jest objęta dyspozycją § 11 ust. 1 projektowanego rozporządzenia, co oznaczałoby, że zamawiający w celu użycia wymienionych dokumentów w ramach planowanego postępowania przetargowego powinien zapewnić ich zgodność z nowymi przepisami. Wydaje się jednak, że w takiej sytuacji na uwzględnienie zasługuje słuszny interes zamawiającego przejawiający się tym, by móc zgodnie z prawem skorzystać ze wspomnianej dokumentacji także w ramach postępowania przetargowego na pewien czas po wejściu w życie nowego rozporządzenia. Za właściwy zarówno dla osiągnięcia powyższego celu jak i ochronę uczestników obrotu przed dualizmem prawnym okres uznane zostało 6 miesięcy od sporządzenia dokumentacji.

Zgodnie z § 12 przedmiotowego rozporządzenia, wchodzi ono w życie z dniem 1 stycznia 2022 r.

Wraz z wejściem w życie przedmiotowego rozporządzenia traci moc rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 maja 2004 r. w sprawie określenia metod i podstaw sporządzania kosztorysu inwestorskiego, obliczania planowanych kosztów prac projektowych oraz planowanych kosztów robót budowlanych określonych w programie funkcjonalno-użytkowym (Dz. U. poz. 1389).

V. Załącznik do rozporządzenia

W załączniku do rozporządzenia zawarto kolejno następujące wskaźniki procentowe:

- dla obiektów kubaturowych,
- dla obiektów liniowych,
- dla obiektów inżynierskich.

VI. Pozostałe informacje

Zgodnie z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingskiej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. z 2017 r. poz. 248) oraz § 52 ust. 1 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów (M.P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), projekt rozporządzenia został opublikowany w Biuletynie Informacji Publicznej Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii oraz w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, w serwisie Rządowy Proces Legislacyjny.

Projekt rozporządzenia nie zawiera przepisów technicznych w rozumieniu rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. poz. 2039 oraz z 2004 r. poz. 597) i w związku z tym nie podlega notyfikacji w rozumieniu tego rozporządzenia.

Projekt rozporządzenia nie podlega obowiązkowi przedstawienia właściwym organom i instytucjom Unii Europejskiej, w tym Europejskiemu Bankowi Centralnemu, w celu uzyskania opinii, dokonania powiadomienia, konsultacji albo uzgodnienia, o którym mowa w § 27 ust. 4 uchwały nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

Projekt rozporządzenia nie wymaga notyfikacji Komisji Europejskiej w trybie przepisów ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 743). Wprowadzone regulacje nie stanowią pomocy publicznej – projektowane przepisy nie odnoszą się do przepływu środków finansowych, nie przewiduje się w nich udzielenia przez władze publiczne korzyści ekonomicznej.

Przewiduje się, że projekt rozporządzenia nie będzie miał wpływu na działalność mikroprzedsiębiorców oraz małych i średnich przedsiębiorców.

Projekt rozporządzenia nie jest sprzeczny z prawem Unii Europejskiej.